ЯШАСИН ЎЗБЕКИСТОН ИСТИҚЛОЛИ!

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 172 (8. 114) ◆ 1992 йил ◆ 2 сентябрь, чоршанба ◆ Нархи 2 сўм.

Ўзбекистоннинг куч-ғайрати манбаи—халқимизнинг умуминсоний қадриятларга содиқлиги, улуғ аждодларимиздан авлодларга ўтаётган маънавий мероснинг кучлилигида, фуқароларимизнинг эл-юртга, она заминга битмас-туганмас меҳрида, миллий ғуруримизда.

Ислом КАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ҚУТЛОВ

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Мустақиллигининг бир йиллигига бағишланган тантаналарда сўзлаган нутқи

Азиз ватандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!
Дўстлар!

Барчангизни улуғ ва муқаддас байрам — Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунининг бир йиллиги билан юрак-юрагимдан муборакбод этаман. Эрк байрами, озодлик шодиёнаси барчангизга қутлуғ бўлсин!

Бир йил олдин ўзбек халқи тинч йўл билан ўзининг азалий ҳуқуқига — ўз тақдирини ўзи белгилаб, ҳақиқий давлат қуриш бахтига эришди.

Бугун — халқимизнинг алоҳида ўрин тутадиган, минг-минг йиллик тарихида мўътабар мазмунга, буюк аҳамиятга эга бўлмиш байрам.

Мустақил давлат тузиш онларига етиб келганимиз, авваламбор, асрлар давомида буюк истиқлолнинг машаққатли йўлида халқимизнинг, унинг асл фарзандларининг тинимсиз олиб борган жонфидо курашлари натижаси бўлди.

Бугунги байрам аждодларимиз бўлмиш улуғ алломалар — Имом Бухорий, Ат-Термизий, Аҳмад Яссавий, Амир Темур, Алишер Навоий каби даҳо бобокалонларимиз руҳи қўллаб-қувватлагани, бизларга бахш этилган олижаноб туйғулар — руҳ озодлиги, қалб поклиги, иймон, чўнг ирода, мардлик, ватанпарварлик, миллату ватан учун фидойилик ва бошқа асл фазилатлар наслимизга, қон-қонимизга сингиб кетганининг исботидир.

Аминманки, буюк аждодларимизнинг рўҳи-поки ҳозир ҳам тепамизда туриб, кўнгилларимизга холис ва эзгу ниятларини сочяпти, ғайратимизга ғайрат, умидимизга умид қўшяпти.

Азиз ватандошлар!

Истиқлол ҳеч қачон, ҳеч қайси замонда осонлик билан қўлга киритилмаган. Мустақилликнинг бир йили — катта йўлнинг бошланиши, холос. Ҳаётимизнинг ўзи, бошдан кечаётган воқеалар танланган йўлимиз, олдга қўйган мақсадларимиз тўғрилигини яққол тасдиқлаяпти.

Биз мустақил ўзбек давлатининг пойдеворини қурмоқдамиз. Минг қатла шукрки, тилимизни, динимизни, урф-одатларимизни, маънавий қадриятларимизни буткул йўқолиб кетиш хавфидан сақлаб, асраб-авайлаб, уларнинг азалий мазмуни ва қудратини тиклашга ўтдик.

Ер усти ва ости заҳираларимиз, авлод-аждодларимиз меҳнати билан яратилган иқтисодий, илмий-техникавий, маънавий бойликларимиз ва имкониятларимиз юртимиз аҳли фаровонлигига кафолат, жамиятимизнинг ижтимоий тараққиёт ва равнақига хизмат қилувчи замин бўлди.

Ўзбекистон ҳудуди, давлат чегаралари ва иқтисоди халқимиз куч-қудратига таянган ҳолда мустаҳкам ҳимояга олинди.

Давлат бошқарувининг ташқи ва ички сиёсатнинг, иқтисодиётимизнинг мустақил эркин давлатга муносиб таркибини, шаклини тузяпмиз. Аҳолимизни, кўп болали ва кам даромадли оилаларни, ночор-ногиронларни, фахрийларимизни, фарзандларимизни, янги тизим барпо этишда табиий ҳолда юзага чиқадиган қийинчиликлардан асраш чораларини кўряпмиз. Халқимиз таъминотини узлуксиз ташкил қилишни энг муҳим мақсадимиз, деб биламиз.

Биз янги жамият қурар эканмиз, бошқа давлатлар тараққиёти жараёнида тўпланган ва ўз шароитимизда татбиқ қилса бўладиган барча ижобий ва мақбул тажрибалардан фойдаланамиз. Бу ерда гап бирон-бир моделни — йўлни, ҳатто у ижобий натижа берган тақдирда ҳам, кўр-кўрона кўчириб олиш тўғрисида бораётгани йўқ.

Сиёсатимиз мақсади — Ўзбекистоннинг чинакам мустақилликка эришишдан иборат. У, авваламбор, юртимизнинг ўзига хос хусусиятларини, шарт-шароитини, аҳолининг миллий ва маданий анъаналарини ҳар томонлама ҳисобга олишга асосланади.

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат. Биз мустақил, демократик, ҳуқуқий жамият қуряпмиз. Ниятимиз инсонпарварлик, виждон эркинлиги қоидаларига асосланган, миллати, дин-эътиқодидан қатъи назар, фуқаро ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаб берадиган тизим қуришдир.

Давлатимиз олиб бораётган сиёсатнинг мазмуни шуки, юртимизда яшаётган барча миллат вакилларининг манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, уларнинг маданияти, тили, миллий урф-одатлари ва анъаналарини сақлаш ҳамда ривожлантиришга, уларнинг давлат тузилмалари ишида ва жамоат турмушида фаол қатнашишига кафолат берилади.

Биз мафкурабозликдан, бир дунёқарашнинг яккаҳокимлигидан қатъиян воз кечдик. Чинакам демократиянинг зарур ва қонуний таркиби сифатида кўппартиявийликни амалда шакллантиряпмиз.

Аммо айни вақтда, ҳокимиятни иғво-пўписа, зўравонлик билан ўзгартиришни мақсад қилиб қўйган, жумҳуриятимизнинг ҳудудий яхлитлиги ва хавфсизлигига қарши чиқадиган, миллий ва диний адоват уруғини сепадиган, конституциявий тузимга, халқнинг маънавий негизларига тажовуз қиладиган кучлар ва ҳаракатларни қонундан ташқари деб ҳисоблаймиз ва уларнинг фаолиятини қонун талабига мослаш зарур деб ўйлаймиз.

Иқтисодий соҳада эса буйруқбозликка, ўта марказлаштирилган ва тақсимотчиликка асосланган тизимдан ва умуман ўша эски мафкурадан бутунлай халос бўлиш йўлидамиз.

Олий Кенгашда қабул қилинган қарорларга биноан, мулкчиликнинг барча кўринишлари — давлат мулки, ширкат мулки, хусусий мулк ва бошқа эгалик шаклларига ҳуқуқий тенглик берилди, бу тенглик қадам-бақадам қарор топмоқда.

Бозор иқтисодиётига ўтишга замин тайёрлаш, ташаббускорлик ва ишбилармонликни бутун чоралар билан ривожлантириш, тадбиркорликка эркинлик бериш, тажрибалар ва иқтисодий янгиликларни рағбатлантириш, тайёрга айёрлик кайфиятини батамом тугатиш, хорижий мамлакатлар, ишбилармонлар, банклар, иқтисодчилар билан тенг ҳуқуқли, ўзаро манфаатли алоқа боғлаш, уларнинг сармояларини халқ хўжалигимизга олиб келиш учун керакли шарт-шароит яратиб бериш — буларнинг барчаси республикамизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотнинг асосий мазмунини ташкил этади.

Татбиқ қилинаётган сиёсий ва иқтисодий дастурлар ҳаётимизга осонлик билан кираётгани йўқ, албатта. Буни ҳаммамиз, биринчи навбатда, Президент сифатида мен ўзим ҳам тан оламан.

(Давоми 2-бетда).

БУГУННИНГ асл қиёфасини чизиб бериш қайси мусаввирнинг қўлидан келар экан?!

74 йил турли байрамлар нишонланиб келган шаҳримизнинг бош майдони ўтган йили ўзининг Мустақиллик деган чинакам номига эга бўлган бўлса, бу йил илк бора ўзининг чинакам эгаларини бағрига олди.

Дунё яралиб, фасллар алмаша бошлаганидан бери куз ҳам илк бор ўзининг олтин деган сифатига рости билан эга бўлди. Ушбу олтин кузда юртимизнинг гулгун баҳори юз очди, жилва қилди. Бугун неча йиллардан бери одамлар бўғзида тиқилиб турган, л е к и н юраклар тубида туғилган муқаддас «Яшасин Мустақил Ўзбекистон!» сўзлари ҳавони зириллатди.

Бугун япроқлар тиллоланадиган, сувлар тиниқлашадиган, сунбула ўзининг ойнадек чеҳрасини намоён қиладиган кун. Бугун қушлар чуғури, япроқлар шивири, фавворалар шовуллаши, елларнинг ширин куйлари ҳар бир юракка ажиб дардкашлик соладиган кундир. Лекин бугун тонгданоқ шаҳримиз узра қувонч барқ урди. Оламнинг шодлиги Мустақиллик майдонига ёғилгандек эди. Бугун юртим ўзининг кўп йиллик тарихида биринчи бор истиқлол кунини байрам қилди.

Бугуннинг таърифини қилишга қаламлар ожиз. Юрагида Ўзбекистоннинг бир қатим ишқи бор инсон Мустақиллик майдонига жисми жони ила боғланди. Жаҳондаги энг гўзал сайилгоҳлардан ҳам аъло безалган майдон наздимда дунёнинг марказига айлангандек бўлди. Ғарбу Шарқнинг ўртасида олтин водийдек ястаниб ётган юртим, бугун яна Буюк Ипак йўли қайта жонлангандек, дўстларини кутиб олди.

Эй муаззам, озод юрт,
Истиқлолинг муборак!
Оламга кўз-кўз этарлик
бахт-иқболинг
муборак!
Байроғингда юлдузлару,
ҳилолинг муборак!
Наволарга улансин,
тинмасин
наволаринг!

Майдон узра турфа байроқлар шамол эпкинида силкинади. Энг баландда эса республикамизнинг байроғи мағрурона ҳилпираб ҳар бир юракка шукуҳ уруғларини сепади. Ўзбекистоннинг миллий рамзлари туширилган улкан шарлар ҳавода муаллақ қотган. Майдондаги бош саҳна ҳар лаҳзада томошалар бошланишидан дарак бериб турибди. Майдоннинг энг тўрида, баланд шоҳсупада улкан ер шари. Унда Ўзбекистон ҳудуди ярқираб кўринади. Қарайсану муштдек юрагингга бир уммондек севинч, фахр, ғурур жо бўлади. Минглаб ҳамшаҳарларимиз бу ерга эркимизнинг биринчи байрамини тантана қилиш учун йиғилган. Ўзбекистонимиз Президенти Ислом Каримов, Республика Бош вазири Абдулҳошим Муталов, Олий Кенгаш Раиси Шавкат Йўлдошевлар ҳам ҳозир бўлганлар.

Ҳавони ўнлаб карнай-сурнай, ноғораю чилдирмаларнинг садолари титратиб юборди. Майдондаги бош саҳнага ҳаётимизнинг посбонлари — оналаримиз чиқиб келишади. Улар буюк Зебуннисо, Нодира, Увайсий, Тўмарислар қиёфасида худди асрлар қаъридан чиқиб келишаётгандек гўё. Улардан сўнг ҳазрат Навоий, Мирзо Бобурлар лутфлари ила барчани баҳраманд қилдилар.

Майдонда фанфаралар садоси янграйди. Ҳарбий оркестр созандалари мусиқа оҳанглари остида кириб келишади. Ўзбекистон миллий гвардияси йигитлари ўз маҳоратларини намойиш этишганда майдон узра олқишлар янграйди. Демак, республикамиз сарҳадлари ишончли қўлларда.

* *Газетанинг шу сонига*

ОЛТИН КУЗДА ЮЗ ОЧГАН БАҲОР

Тошкентда Ўзбекистон Мустақиллигининг бир йиллигига бағишланган байрам тантаналаридан репортаж

Майдонда шикаста мусиқа садолари янгради. Карвон кириб келади. Уларнинг чеҳраси ҳорғин. Жангчилар қўлларида қурол, эгниларида совут, киприкларида ғубор бор. Карвон кириб келмоқда эди. Назаримда аждодлар истиқлол сари одимлаб келаётгандек. Улар Соҳибқирон Амир Темур, Жалолиддин, Темур Малик... Улар бундан 130 йил олдин ҳалок бўлган Мулло Солиҳбек, Азизбеклар. Улар Мунаввар Қори, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат, Усмон Носирлар. Карвон йўли тарихнинг олис-олис сўқмоқларидан бошланган. Улар байрам пойдеворларини жонлари, қонлари билан тиклаганлар. Аждодлар жабҳалардан, жанггоҳлардан тўғри ҳузуримизга кириб келгандек. Ана, Қодирий сўзламоқда. Чўлпоннинг оташин сатрлари юракларга ўқдек бориб тегади: «Бу Ватанни жон билан сақлашга Чўлпон ҳозир ўл, Кимки қасд қилса анга, кийсин пушаймондин кафан». Ҳа, улар тўккан қон эвазига истиқлолимиз шафақлари нурланди.

Майдон узра шўх қўшиқлар садоланди. Саҳнада юзлаб болажонлар худди лолалардек сочилиб кетишди. Истиқлол, Тинчлик, Тотувлик, энг аввало, болалар учун. Шундай экан, уларнинг бахтиёр чеҳралари ҳар қандай байрамни безаши шубҳасиздир.

Байрам тантаналари авжига чиққандан ч и қ д и. Дўстлик тароналари ҳар бир юракни жунбушга келтирди. Шу куни ким билан суҳбатлашманг барчасининг қалбида бир сўз. Эртанги кунимиздан умидимиз катта. Республикамиз худо хоҳласа қудратли бўлиб кетади. Фарзандларимиз Мустақиллигимизнинг келгуси байрамларини биздан кўра тўкисроқ, тўкинроқ нишонлайди.

Майдон узра бир зум сукунат чўкади. Саҳнага Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кўтарилади. Йиғилган мезбонлар, меҳмонлар оёққа қалқиб Мустақиллигимиз учун ҳормай-толмай курашаётган йўлбошчини самимий кутлайдилар. Юртбошимизнинг эл ғами, келажаги ташвиши билан йўғрилган нутқини барча диққат билан тинглади.

Майдонда яна шодиёна руҳ ҳукмрон бўлди. Осмонни шуълаларга тўлдириб мушаклар отилди. Тўпларнинг гумбурига минглаб ҳамшаҳарларимизнинг ҳайқириқлари қўшилиб кетди.

Юракларда туйғулар
сержило ҳам
сероҳор,
Тарихга ёзилгуси тилло
билан бу наҳор,
Олтин кузак чоғида юз
очган
гулгун баҳор,
Мустақиллик баҳори —
дилда муддаоларинг!
Елкангга қуёш тегди
кетди асрлар ғами,
Энди бўлар тоабад
қуёшли кун
ҳамдаминг,
Яраларга қўй энди
Истиқлолнинг малҳамин,
Етди фалакка илло бугун
илтижоларинг.

Бош саҳнада шўх-шўх наволар авжига чиқди. Вилоятлардан келган санъат аҳллари ўзларининг қўшиқлари, рақслари билан байрам оқшомига файз киритдилар. Айниқса, Хоразм лазгиси, машҳур «Ялла» ашула дастасининг қўшиқлари, Қозоғистон халқ артисти Рўза Римбаеванинг хонишлари янграганда майдон улкан саҳнага айлангандек бўлди. Барча шўх оҳангларга рақс тушди. Хитой, Покистон, Ҳиндистон, Туркия, Корея, Испаниянинг миллий рақслари ижро этилганда қарсаклар бир зум тинмади.

Шаҳримизга оқшом чўкди. Лекин Мустақиллик майдони узра минглаб чироқлар порлаб турарди. Гўёки, фалакдаги ёруғ юлдузлар майдонга келиб қўнгандек эди.

Оқшомларинг доим
чароғон бўлсин,
Кундузларинг қуёш
зарига тўлсин.
Йўргагинг эзгулик,
нурга йўғрилсин —
Сен ахир меваси зўр
дунёларнинг!
Сен деганда қаддин
букади тоғлар,
Ўзбекистон деб шира
боғлайди боғлар.
Ювилсин, ювилсин минг
йиллик доғлар,
Озодлик, ҳурликда
сенинг даволаринг!

Кеч оқшомда ниҳояланган тантаналар эртасига эрталаб, яъни 1 сентябрь куни халқ сайлларига уланиб кетди. Мустақиллик майдонидан ташқари, Навоий театри олдидаги хиёбонда, Ҳамид Олимжон номли майдонда, Бобур, Улуғбек номидаги истироҳат боғларида, қўйинг-чи шаҳримизнинг, Тинчлик, Дўстлик, Ҳамкорлик шаҳри Тошкентимизнинг ҳар бир гўшасида байрам шукуҳи ҳукм сурди. Айниқса, Тошкентнинг кумуш камари Анҳор соҳилидаги ярмаркалар сайлга бир олам файз киритди. Ўрда кўпригидан бошлаб Ўзбекистон кўчасидаги кўприккача чўзилган соҳилдаги ҳудудни шаҳримизнинг 11 районига қарашли савдо шохобчалари, чойхоналар, саҳна майдонлари эгаллади. Кун бўйи дилрабо куй, оромбахш қўшиқлар, таниқли бахшиларимизнинг ўланлари, баётлари янгради.

Халқлар дўстлиги майдонида, унга туташ Ўзбекистон миллий боғидаги тантаналар ҳам таърифсиз кўтаринки бўлди. Бу ерларда дорбозлар, масхарабозлар, Тошкент шаҳридаги 14 миллий марказнинг вакиллари ўз дастурларини намойиш этдилар.

Истиқлол байрами Ўзбекистоннинг Мустақиллик, Тинчлик, Ҳамкорлик деган азму қарорини яна бир бор оламга намойиш этди. Мустақиллик тобора халқимиз онгига, нафақат онгига, қонига, жонига кириб бораётганини намоён қилди.

Мустақиллик! Сенинг бир йиллигингни тантана қилдик. Бу тантана олис юртларда акс садо беражак ҳали. Сенинг умринг, ғолиблигинг, юртимизга келтирган баҳоринг мангу бўлади! Ўзбек халқининг, минг йиллаб уқубат чеккан ўзбек тупроғининг иродаси шундай!

Умринг узоқ бўлсин азиз
Истиқлолим,
Сўзлаганда болдек лазиз
Истиқлолим,
Айтар тил, кўрарга кўз
Истиқлолим,
Жонлар бўлсин
йўлларингда
фидоларинг!
Навоийнинг қутлагани —
баёти сен!
Аждодларнинг эзгу-эзгу
нияти сен!
Халқимизнинг нони
сенсан, ҳаёти сен
То абад янграсин хушнуд
наволаринг!

Темур ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкентда Ўзбекистон Мустақиллигининг бир йиллигига бағишланган байрам тантаналаридан лавҳалар.

Рустам Шарипов суратлари.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ҚУТЛОВ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Халқимиз бошдан кечираётган ҳозирги қийинчиликлар: турмуш даражаси пасайиши, қимматчилик, етишмовчилик, ҳуқуққа зид хатти-ҳаракатлар, тартиб-интизомнинг бўшашиши, аввалambор, собиқ Иттифоқнинг пароканда бўлиб кетгани асоратидир. Кўп йиллар давомида юртимизга беписандлик ва зўравонлик билан сиёсат ўтказиш натижасида иқтисодимизни, хўжаликларимизни қарамлик ҳолига, нуқул хомашё чиқарадиган ҳудуд ҳолига олиб келиб қўйилгани оқибатидир.

Кўп йиллар давомида ҳукмронлик қилган коммунистик ғоялар тазйиқидан халос бўлиш осонликча кўчмайди. Янги, адолатли жамият қуриш ҳам бир кунлик иш эмас, албатта. Буни ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Энг муҳими — биз юртимизда, диёримизда миллатлараро тотувлик ва фуқаролар бирлиги заминида барқарор сиёсий-ижтимоий вазиятни барпо этдик. Собиқ Иттифоқнинг бир қанча давлатларида бўлаётган фожиали воқеаларга қиёслайдиган бўлсак, жаҳон аҳли ўзбек халқининг нақадар бағри кенг, танти ва саховатли халқ эканини ҳам бир марта кўрди.

Юртимиздаги барқарор вазият, халқимизнинг баланд руҳи, Ўзбекистон танлаган йўл бутун Ўрта Осиё ҳудуди учун ибрат йўли бўлиб келаётгани ва бу ҳолнинг буюк масъулиятини тўла ҳис этамиз.

Ўрта Осиё халқлари — ўзбек, қозоқ, туркман, қирғиз, тожик — биз барчамиз бир ота-онанинг фарзандларимиз. Ер-сувимизгина эмас, дину имонимиз бир, қувончу ташвишимиз, тарихимиз ва тақдиримиз бир.

Биз барчамиз — улуғвор дарахтмиз. Бу дарахтнинг замон шамол-бўронларидан эсон-омон қолиши бизнинг ўзаро жипс, якдил ва мустаҳкам бўлиб туришимизга боғлиқ. Биз рус, украин, беларус халқлари билан, бир вақтлар собиқ Иттифоқ таркибига кирган бошқа барча халқлар билан ҳам ҳамкорлик тарафдоримиз. Биз бутун дунё халқлари оиласида тенг ва бахтиёр яшашни истаймиз.

Бугун Ўзбекистон Республикаси — Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тенг ҳуқуқли аъзоси. Республикамиз кўпгина обрўли халқаро, давлатлараро ташкилотлар ва кенгашларга таклиф қилинди ва уларнинг ишида фаол қатнашяпти. Республикамизни 120 дан ортиқ мамлакат тан олди. Элликка яқин давлат билан дипломатия муносабатлари ўрнатдик. Бугун жаҳон сармоядорлари ҳам Ўзбекистоннинг ишончли ва кучли шерик эканига амин бўлдилар. Энг муҳими — дунё аҳли меҳнаткаш, ҳалол, ўз тупроғининг жонкуяр эгаси бўлган ўзбек халқини тан олди ва таниди.

Дарҳақиқат, Ўзбекистоннинг куч-қудрати манбаи — халқимизнинг умуминсоний қадриятларга содиқлиги, улуғ аждодларимиздан авлодларга ўтаётган маънавий меросининг кучлилигида, фуқароларимизнинг эл-юртга, она заминга битмас-туганмас меҳрида, миллий ғуруримизда.

Инсонпарварлик — ўзбек халқи миллий онгининг ўзак фазилатидир. Шафқатсизлик ва зўравонлик унинг табиатига ёт. Халқимиз минг-минг йиллик тарихи давомида кўп нарсаларни бошидан кечирди — маданият, илм-фан, ягона давлатчилик зафарлари нашъасини сурди, ўзаро низолар, бегоналар асорати аламини тортди, энг яхши ўғил-қизларидан жудо бўлди. Лекин тарихнинг ўйинлари ҳам, табиий офатлар ҳам халқимизнинг инсоний табиатига доғ туширолмади.

Ўзбек оиласида бугунги кунда яхшилик ва рўшнолик, болаларга меҳр, катталарга ҳурмат, ўзгалар қайғусига ҳамдардлик мужассамлангандир.

Бизнинг муштарак бурчимиз — ер юзини болаларимиз ва набираларимизга обод этиб, бахтиёр яшаш учун муносиб қилиб қолдиришдир. Оролнинг экологик ҳалокати жаҳон миқёсидаги фожиа деб ташвиш билан эътироф этилмоқда. Бу фожиани Ўзбекистон ва унинг қондош-қардош қўшнилари якка ҳолда даф этолмайдилар.

Бизнинг одамларимиз учун ватандан жудо бўлишдан оғирроқ изтироб йўқ. Ҳеч ким бу тупроқни ўз ихтиёри билан ташлаб кетган эмас. Биз Ватанни барчамиз учун умумий маскан дебгина эмас, балки барчамиз учун ягона қалб дея идрок этамиз.

Ана шунинг учун ҳам бугунги кунда олисда яшаётган, қатағон йилларида тазйиқ кўриб она юртдан жудо бўлган ватандошларимизнинг қисматини енгил қилиб: «Келинг ота юртимизга, шу муқаддас тупроқни, унинг нурли келажагини, қувончу ташвишларини сиз азизлар ҳам биз билан баҳам кўринг!» — деб мурожаат қилсак, жуда олижаноб, адолатли иш бўлур эди.

Оила шарафи ва насл-насаб билан фахрланиш ватанпарварлик туйғусига ҳамоҳангдир. Бу, энг аввало, оилавий анъаналарни авайлаб сақлаш ва бойитиш, ота-боболарнинг муборак номларига доғ туширмасликка интилиш, меҳнат ва билим билан насл-насаб нуфузини мустаҳкамлаш, одамларнинг ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлиш истагидир.

Азиз юртдошлар!

Мана шундай мўътабар байрам чоғида бир-биримизга кўнглимизни, бағримизни кенг очиб, қўлни-қўлга бериб, ғам-ғуссаларни, гина-қудуратларни унутиб, буюк аждодларимиз панд-насиҳатларини эслаб, келажак авлоднинг — фарзандларимизнинг тақдирини кўзлаб аҳд қилайлик:

— Жонажон диёримиз, ватанимиз, заминимиз учун бутун борлиғимизни бағишлаймиз!

— Танлаган йўлимиздан қайтмаймиз!

— Истиқлолимиз учун бутун ҳаётимизни, тангримиз ато қилган олижаноб фазилатларимизни, фидойи меҳнатимизни аямаймиз!

Азиз дўстлар!

Нутқимнинг якунида муқаддас одатларимизни эслаб, ҳаммамизнинг юрагимизда бўлган тилагимизни айтсам:

Илоҳим юртимизга тинчлик-хотиржамлик, осойишталик, файзу барака ато қилсин, балою қазодан асрасин.

Фарзандларимизни, барча аҳли мўминни, фуқароларимизни бахтли-саодатли қилсин, эзгу ниятларига етказсин. Мустақиллигимизга қувват берсин, ёмон кўздан асрасин.

Ҳаммамиз бирликда, аҳилликда ўзлигимизни намоён этиб, ота-боболаримиз руҳини шод айлайлик.

Улуғ ва мўътабар ишларимизда олло таолонинг ўзи мададкор бўлғай!

Яшасин миллий мустақиллигимиз!

Яшасин Ўзбекистон истиқлоли!

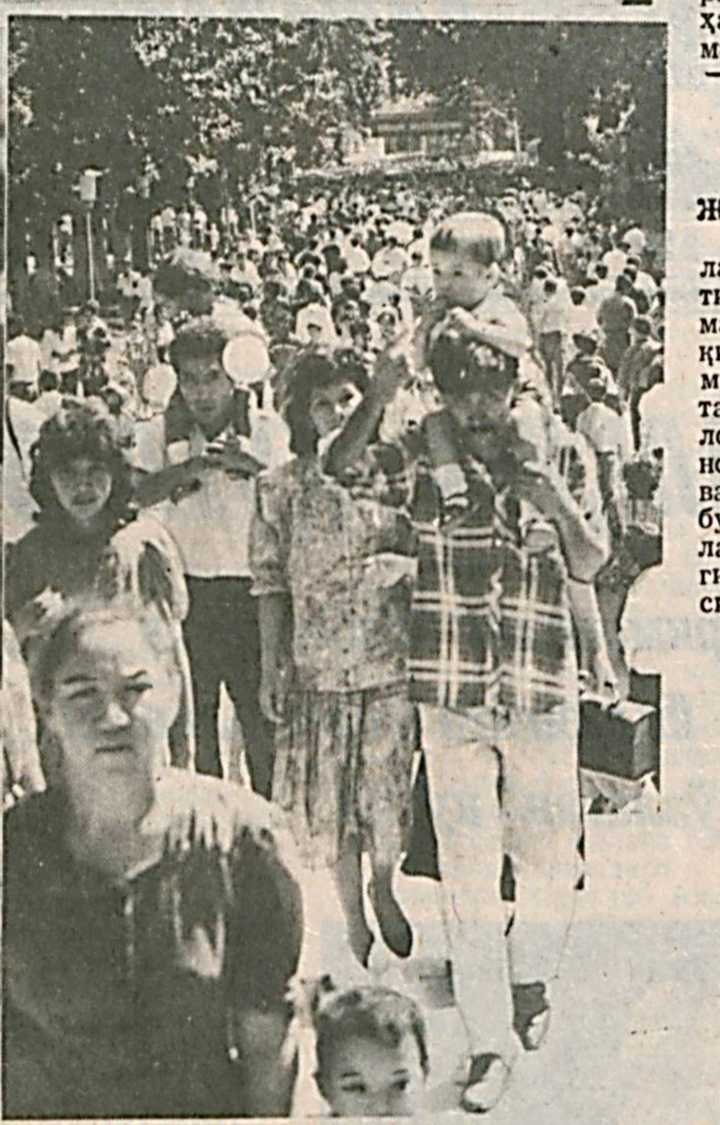

БАХТЛИ БЎЛ, БОЛАЖОН!

Сен 1992 йилнинг биринчи сентябрида — ажойиб, шодиёна бир кунда, Ўзбекистон Республикаси озод ва мустақил, деб эълон қилинган куннинг бир йиллиги байрами кунида туғилдинг.

Туғилган кунинг қутлуғ бўлсин, эркатойим!

Ота-онанг, халқинг, Ватанинг ҳамиша бахт-саодатинг учун, ёмон кунлар сенга соя ташламаслиги, қуёш беланчагида ўсиб-улғайиб янги асрни кутиб олишинг, юртингнинг асл фарзанди бўлиб етишишинг учун ғамхўрлик қилади.

Теваракда неки бор — бепоён она замин, унинг дарё ва водийлари, боғ ва далалари, қадим ва навқирон шаҳарлар, билимлар хазинаси, маънавиятимиз сарчашмалари, адабиёт ва санъат асарлари, оталар ва боболарнинг доно ўгитлари — бари сеники! Ватан бойликларини кўз қорачиғингдек сақла, камол топтир, Ўзбекистон шуҳратини жаҳон узра тарат!

Соғлом, гўзал, олижаноб бўлиб камолга ет. Ҳамиша ҳалол ва дилдор бўл, қийинчиликлардан чўчима, хайрли ишларни амалга ошир, дўстликнинг қудратини қадрла!

Ўзбекистон — ўз уйингни дил-дилингдан сев, қўшниларингни эъзозла, ҳар қандай кунда, ҳар қандай синовда халқинг билан бирга бўл!

Ҳаёт йўлларида сенга қувонч, омад, бахт тилайман!

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Ислом КАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Бирлашган Араб Амирликларининг халқи ва ҳукумати, шу жумладан мен ҳам мамлакатингизнинг мустақиллик куни бир йиллиги муносабати билан энг яхши табриклар ва самимий қутловлар йўллаймиз. Сиз, жаноби олийларига бахт-саодат ва дўст Ўзбекистон халқига бундан буён тараққиёт тилаймиз. Доимий мададкорлигим изҳорини қабул этгайсиз.

Зайёд бин Султон ал МАҲАЙЯН,
Бирлашган Араб Амирликларининг президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингиз мустақиллиги кунининг бир йиллиги муносабати билан сиз, жаноби олийларига самимий қутлов йўллаш менга мамнуният бахш этади. Сиз, жаноби олийларига сиҳат-саломатлик ва дўст Ўзбекистон халқига эсон-омонлик тилайман.

Мақсум бин Рашид ал МАҚСУМ,
Бирлашган Араб Амирликлари вице-президенти ва бош вазири.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби олийлари! Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллиги куни муносабати билан сизни ва дўст ўзбек халқини шу байрам билан астойдил қутлайман. Давлат мустақиллигини қўлга киритиш ва чинакам демократик жамият қуриш йўлида бундан буён ҳам муваффақиятлар тилайман.

Мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги анъанавий дўстлик ва самарали ҳамкорлик муносабатлари тинчлик ва тараққиёт манфаатлари йўлида ривожланаверишига ишонаман.

Ҳурмат билан,
Молдова Республикасининг Президенти Мирча СНЕГУР.

* * *

МУҲТАРАМ ПРЕЗИДЕНТ ЖАНОБЛАРИ

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллиги куни муносабати билан сизни ва бутун Ўзбекистон халқини шу байрам билан самимий табриклайман. Ҳамиша шундай шодиёна ва осойишта кунлар бўлишига тилакдошман.

Республикангизда амалга оширилаётган ўзгартишлар бундай тилак билдиришимга асос бўлади. Кейинги йилларда Ўзбекистонда сизнинг доно раҳбарлигингизда қилинган ишларни кўп йиллар давомида амалга ошириб бўлмас эди.

Ўзбекистон Республикасининг Мустақил, деб эълон қилиниши — ўзбек халқи тарихига асрлар бўйи зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйиладиган воқеадир. Биз сизни мустақилликнинг асосчиси ва қаҳрамони деб биламиз.

Ўзбекистон Республикасининг раҳбарияти ҳамиша бўлганидек, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлашга эътибор билан қарашига ишонамиз. Биз яхши қўшничиликни ва қардошлик муносабатларини боболаримиздан мерос қилиб олганмиз. Шу дўстлигимиз абадий бўлсин.

Ўзбеклар диёри ҳамиша осойишта бўлишини тилайман!

Ҳурмат билан.

Муҳаммад ОМОН,
Афғонистон Ислом давлати Бош консулхонасининг биринчи котиби.

Тошкентда Ўзбекистон Мустақиллигининг бир йиллигига бағишланган байрам тантаналаридан лавҳалар.

Рустам Шарипов суратлари.

1992 ЙИЛ АВГУСТ ОЙИ ОХИРЛАРИДА МДҲ РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ ШАҲАРЛАРИДА ДАВЛАТ ВА КООПЕРАТИВ САВДОСИДАГИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ НАРХЛАРИ ДАРАЖАСИ ТЎҒРИСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИСТИҚБОЛНИ БЕЛГИЛАШ ВА СТАТИСТИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ АХБОРОТИ

(сўм ҳисобида)

	Ўлчов бирлиги	Тошкент	Москва	Санкт-Петербург	Минск
Озиқ-овқат маҳсулоти:					
Мол гўшти (1 тоифа)	кг	60—00	85—00	90—00	52—00
Қўй гўшти (1 тоифа)	кг	60—00	90—00	100—00хх)	80—00
Пиширилган колбаса	кг	89—00	150—00	120—00	60—00
Сариёғ	кг	130—00	190—00	190—00	120—00
Ўсимлик ёғи	кг	10—00	46—00	62—00	72—00
Пастеризация қилинган сут	литр	4—00	12—00	11—00	6—00
Қаймоқ	кг	50—00	70—00	60—00	34—00
Творог	кг	37—00	53—00	40—00	18—00
Тухум	ўнта	25—00	25—00	31—00	26—00
Қанд-шакар	кг	15—00	65—00	71—00	42—00
Чой	кг	80—00	310—00	230—00	240—00
Биринчи нав ун	кг	6—00	13—40х)	25—00х)	16—00
Биринчи нав буғдой нон	кг	5—00	13—00	16—00	9—00
Макарон, вермишель, рожки	кг	9—00	—	35—00	22—00
Гуруч	кг	15—00	43—00	37—00	54—00
Ароқ	0,5 л	98—00	121—00	155—00	100—00
Ош тузи ва «Экстра»	кг	2—90	38—00	4—50	8—00
Картошка	кг	6—00	20—00	26—00	29—00
Пиёз	кг	4—50	20—00	23—00	20—00
Помидор	кг	4—00	—	35—00	39—00
Янги карам	кг	2—50	14—00	17—00	19—00
Бодринг	кг	7—00	—	22—00	21—00

х) олий нав
хх) чўчқа гўшти

(сўм ҳисобида)

	Ўлчов бирлиги	Олмаота	Бишкек	Душанбе	Киев
Озиқ-овқат маҳсулоти:					
Мол гўшти (1 тоифа)	кг	99—00	—	—	100—00
Қўй гўшти (1 тоифа)	кг	87—00	61—00	—	—
Пиширилган колбаса	кг	155—00	65—00	98—00	—
Сариёғ	кг	219—00	165—00	160—00	200—00
Ўсимлик ёғи	кг	87—00	71—00	50—00	22—00
Пастеризация қилинган сут	литр	13—00	2—50	5—50	13—00
Қаймоқ	кг	74—00	52—00	60—00	—
Творог	кг	53—00	28—00	30—00	—
Тухум	ўнта	22—00	18—00	32—00	—
Қанд-шакар	кг	60—00	66—00	72—00	70—00
Чой	кг	172—00	—	—	350—00
Биринчи нав ун	кг	—	—	—	50—00
Биринчи нав буғдой нон	кг	3—00	—	—	9—00
Макарон, вермишель, рожки	кг	35—00	30—00	17—00	88—00
Гуруч	кг	11—00	35—00	25—00	—
Ароқ	0,5 л	121—00	—	97—00	—
Ош тузи ва «Экстра»	кг	6—00	3—00	8—00	—
Картошка	кг	16—00	9—00	10—00	22—00
Пиёз	кг	16—00	7—00	—	23—00
Помидор	кг	10—00	4—00	7—00	19—00
Янги карам	кг	5—00	5—00	—	18—00
Бодринг	кг	18—00	8—00	7—00	—

1992 ЙИЛ АВГУСТ ОЙИ ОХИРЛАРИДА МДҲ АЙРИМ РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ БОЗОРЛАРИДАГИ НАРХ-НАВО ДАРАЖАСИ ҲАҚИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИСТИҚБОЛНИ БЕЛГИЛАШ ВА СТАТИСТИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ АХБОРОТИ

(бир килограммига сўм ҳисобида)

	Тошкент	Москва	Санкт-Петербург	Минск
Мол гўшти	85—00	320—00	220—00	150—00*
Қўй гўшти	120—00	355—00*	265—00	140—00
Тухум (ўн донасига)	30—00	43—00	44—00	25—00
Сариёғ	—	276—00	300—00	180—00
Қаймоқ	100—00	140—00	180—00	100—00
Картошка	10—00	32—00	30—00	18—00
Янги карам	11—00	40—00	28—00	22—00
Пиёз	5—00	42—00	32—00	18—00

(бир килограммига сўм ҳисобида)

	Олмаота	Бишкек	Ашгабат	Киев
Мол гўшти	100—00	85—00	110—00	300—350
Қўй гўшти	105—00	95—00	100—00	250—00*
Тухум (ўн донасига)	25—00	—	30—00	—
Сариёғ	230—00	180—00	—	—
Қаймоқ	200—00	110—00	—	—
Картошка	16—00	10—00	15—00	30
Янги карам	8—00	10—00	15—00	30
Пиёз	12—00	7—00	12—00	50

* чўчқа гўшти

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ИЖОДКОР ЁШЛАРИНИ ДАВЛАТ ЙЎЛИ БИЛАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ижодкор ёшларнинг маънавий камол топиш шароитларини яхшилаш, уларнинг фаолиятини кучайтириш ҳамда республиканинг маданий ва илмий-техникавий потенциалига қўшадиган ҳиссасини ошириш мақсадида:

1. Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари 1993 йилнинг 1 сентябригача бўлган муддат ичида Нукус шаҳрида, барча вилоят марказларида республика ижодкор ёшларининг энг муҳтож қисми учун 30 хонали, Тошкент шаҳрида эса 60 хонали уй-жой биноларини лойиҳалаш ва қуришни таъминласинлар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси ана шу уйлардаги турар жойларни тегишли ижодий уюшмалар ва илмий ташкилотларнинг тавсиялари асосида бериш тартибини ўрнатсин.

Ўзбекистон Республикасининг Истиқболни белгилаш ва статистика давлат комитети ҳамда Молия вазирлиги Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар Кенгаши билан биргаликда, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари 10 кун муддат ичида мазкур уйларни лойиҳалаш ҳамда қуришни пул билан таъминлаш манбаларига оид масалаларни кўриб чиқиб, ҳал қилсинлар.

2. Ўзбекистон Республикасининг Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим, Соғлиқни сақлаш, Маданият ишлари вазирликларига, Кинематография давлат компаниясига ва Фанлар академиясига ижодий уюшмалар ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддат ичида қуйидаги таклифларни киритиш топширилсин:

— ёш муаллифларнинг энг яхши асарлари ва илмий ишланмалари учун Давлат мукофотини таъсис этиш тўғрисида;

— республика мактаб олимпиадаларининг, ижодкор ёшлар халқаро ва республика танловларининг ғолибларини моддий рағбатлантириш, уларни кириш имтиҳонларисиз ўз соҳаси бўйича олий ўқув юртларига қабул қилиш тўғрисида;

— аълочи талабалар ва аспирантлар учун Ўзбекистоннинг атоқли фан ва маданият арбоблари шарафига номли қўшимча стипендияларни таъсис этиш ҳақида;

— ижодкор ёшларнинг асарлари ва ишларини босиб чиқаришни яхшилаш тўғрисида;

— коммунал ва маиший хизмат ҳақини тўлашда, жамоат транспортидан фойдаланишда ижодкор ёшлар учун имтиёзлар бериш ҳақида;

— истеъдодли ёшларни чет элларга ўқиш ва малака ошириш учун юбориш тўғрисида.

3. Молия вазирлиги ва Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Бош солиқ бошқармаси 10 кун муддат ичида Вазирлар Маҳкамасига Ўзбекистон ижодий уюшмаларини асосий ишлаб чиқариш фаолияти бўйича солиқлардан озод қилиш ҳақида таклифлар киритсинлар.

4. Вазирлар Маҳкамаси 20 кун муддат ичида ушбу Фармонни бажаришга оид ташкилий чора-тадбирларни таъминловчи қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 28 август.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДА ЖАҲОН МУАММОЛАРИ ИНСТИТУТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Мустақил ва Суверен мамлакат сифатида Ўзбекистон давлат тараққиётининг янги эҳтиёжларидан, уни ривожлантириш истиқболлари ва стратегиясини ҳар томонлама асослаш ҳамда илмий жиҳатдан пухта ишлаб чиқиш, бунда жаҳон демократик ислоҳотлари ва конституциявий ҳокимиятнинг самарали ишлаши тажрибасини ҳисобга олиш, республика ички ва ташқи сиёсатининг устувор йўналишларини ишлаб чиқиш, унинг иқтисодий ва ижтимоий турмушида туб ислоҳотларни амалга ошириш, шунингдек унинг миллий манфаатларини ҳимоя қилиш заруратидан келиб чиқиб:

1. Ўзбекистон Республикасининг Президенти ҳузурида Жаҳон муаммолари институти ташкил қилинсин.

2. Қуйидагилар институт фаолиятининг асосий вазифалари ва йўналишлари этиб белгилансин:

— Ўзбекистоннинг давлат, сиёсий, иқтисодий ва маънавий тараққиёти муқобил концепциялари ҳамда андозаларини ишлаб чиқиш ва эксперт баҳосини бериш;

— умумжаҳон тараққиёти тенденциялари ва хусусиятлари тўғрисида таҳлилий материаллар тайёрлаш ҳамда уларнинг тараққиёт истиқболини белгилаш;

— энг нуфузли халқаро, ҳукуматлараро ва минтақавий сиёсий ҳамда иқтисодий институтлар фаолиятининг асосий йўналишлари ва хусусиятини таҳлил қилиш;

— турли мамлакатлар билан минтақаларнинг сиёсий ва иқтисодий турмушини қиёсий ўрганиш, уларнинг ривожланиш тажрибасини умумлаштириш;

— ташқи сиёсий фаолиятда Ўзбекистон миллий манфаатларининг устувор йўналишларини белгилашга доир тадқиқотларни ташкил этиш ҳамда уларни муҳофаза қилишга оид тавсияномаларни тайёрлаш;

— ҳарбий сиёсат соҳасида тадқиқотлар ўтказиш ва республиканинг мудофаа концепциясини ишлаб чиқишда қатнашиш;

— Ўзбекистонда ижтимоий соҳага йўналтирилган бозор иқтисодиётини, унинг тармоқлари мажмуини шакллантириш жараёнларини ҳар томонлама таҳлил этиш;

— республиканинг бошқа мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлик қилишида энг мақбул йўллар ва йўналишларни излаш;

— республика хорижий шериклар билан тузадиган иқтисодий ва савдо битимларининг лойиҳаларини экспертизадан ўтказиш;

— жаҳон майдонида умумий савдо ҳолатини ўрганиш ва Ўзбекистоннинг иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш шаклларини излаш;

— жаҳон тажрибасини ҳисобга олиб Ўзбекистонда давлат бошқарувини такомиллаштиришга оид таклифлар ва тавсияларни тайёрлаш;

— республикада қабул қилинадиган қонунлар ва ҳуқуққа оид ҳужжатларнинг лойиҳаларига халқаро ҳуқуқ нуқтаи назаридан эксперт баҳосини бериш;

— миллатлараро муносабатларни ўрганиш ҳамда миллий ва фуқаролар тотувлигини таъминлашга оид тавсияномаларни ишлаб чиқиш;

— мунтазам суратда социологик савол-жавоблар ўтказиш ва эксперт баҳолар бериш йўли билан республиканинг ички ва ташқи сиёсати тўғрисида жамоатчиликнинг, шу жумладан халқаро жамоатчиликнинг фикрини ўрганиш, Ўзбекистон тўғрисида холисона тасаввурларни шакллантириш юзасидан тавсияномалар ишлаб чиқиш;

— жаҳон матбуоти ва вақтли нашрларининг тезкор шарҳларини тайёрлаш;

— сиёсий ва иқтисодий тусдаги вақтли маълумотномалар чиқариш.

3. Аниқ тадқиқот дастурлари ва илмий топшириқларни бажариш учун юқори малакали мутахассислар шартнома асосида институтда ишлашга қабул қилинсин.

Институтга қўшма тадқиқотлар ўтказиш учун катта илмий марказларнинг мавжуд потенциалини, таниқли олимларни, шу жумладан хорижий мамлакатларнинг таниқли олимларини ўриндошлик шарти билан жалб этиш ва якка-якка шахсий шартномалар тузиш ҳуқуқи берилсин.

Институтга амалдаги қонунларга мувофиқ шартномавий асосда тадқиқотчилик ишларини бажаришга рухсат этилсин.

4. Институтга ўзбек, инглиз ва рус тилларида йилига олти марта ҳар бир сони 6—8 босма табоғи ҳажмида бўлган «Ўзбекистон ва ҳозирги дунё» номли ижтимоий-сиёсий журнал, шунингдек вақтли нашрлар ҳамда мавзуларга оид тўпламлар чиқаришга рухсат берилсин.

5. Жаҳон муаммолари институтини ташкил этиш билан боғлиқ ташкилий ва молиявий масалаларни ҳал этиш учун Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат котиби ўртоқ Р. Р. Ражабов раислигида комиссия тузилсин.

Комиссияга бир ҳафта муддат ичида мазкур Фармон бажарилишини таъминлаш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти фармойишининг лойиҳасини тақдим этиш топширилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1992 йил 29 август.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

БУГУН сени маърифат сари чорлаб, биринчи қўнғироқ жаранглади, болажон!

Бугунги кун васфида ҳар қанча қалам сурсак ҳам оз. Чунки 1992 йилнинг 1 сентябри Ўзбекистон Республикаси учун Мустақилликнинг биринчи баҳори сифатида тарихнинг варағига абадий ёзиб қўйилади.

Биринчи қўнғироқ!

Сен унинг жарангини жажжи қалбинг, пок тасаввуринг ила идрок эт, болажон! Юрагинг ҳапқириб, энтикиб мактаб эшиги олдида турибсан. Назарингда, мактабнинг ўзи, ўқитувчингнинг эркалаши, қўнғироқ товуши — барча-барчаси сирга тўладек. Сен ана шу сирларни ечиш учун, республикамиз ҳаётига янги шуур, янги оқим бағишлаш учун муборак илм эшигини очасан.

ҚЎНҒИРОҚ САДОСИДАГИ СИРЛАР

Қўнғироқнинг жаранги худди сен каби бизни ҳам чорлаб жаранглмоқда. Биз бу жарангдан янги маъно, янги мазмун касб этиб турибмиз бугун.

Йиллар давомида ўқиб келганимиз дарсликлар бугун ўз қимматини йўқотаётгани, билимга ташна қалбларга янги мавзуда, янги замон шиддатларига, талабларига ҳамоҳанг таълим беришимиз зарурлигини ҳаёт ҳар лаҳзада уқтиряпти. Бунинг учун эса тарих ҳақиқати акс этган дарсликлар, қулай шарт-шароит ва ниҳоят фидойи муаллимлар кераклиги ҳеч кимга сир эмас. Биз эса сўзимизни энг сўнггидан бошласак.

Бугунги куннинг илк сабоғи Ўзбекистон Мустақиллиги бўлди. Бугунги кун шукуҳини ёш юракларга шундай қуйишимиз керакки, токи улар Мустақиллик куни — озодлик, фаровонлик, бахтиёрлик сари этадиган сарчашма эканлигини англасин.

Шу кун тантанасини бир бора кўриш, Мустақиллик сўзини бир бора эшитиш учун халқимизнинг неча минг асл ўғлонлари ўз ҳаётларини қурбон қилдилар. Ўн икки юлдуз ва ҳилол тасвири туширилган юртимиз байроғини бошимиз узра ҳилпираганини кўриш уларга — Файзулла Хўжаев, Акмал Икромов, Чўлпон, Фитрат, Қодирий, Усмон Носир ва бошқа мардларга армон бўлиб қолди. Бугун парталарга келиб муаллим чеҳрасига бахтиёр тикилган болакайларга ана шулар ҳақида сўзламоқ жоиз. Токи улар юртимизга яна қанчалаб Алпомишлар, Амир Темурлар, Навоийлар, Улуғбеклар, Бобурлар, Мунавварқорилар кераклигини жажжи қалблари билан ҳис этсинлар.

Етмиш йил мобайнида ўқиган тарихимиз, тилимиз бугун ислоҳни талаб қилмоқда. Ўзбекистон тарихи ёшлар эмас, ҳаттоки катталарга ҳам ҳали ечилмас жумбоқ бўлиб келди. Муаллимнинг зиммасидаги юмуш шуки, у ҳар бир соат дарси учун зарралаб фикр йиғиши учун уни маржондек ипга тизиб, ҳақиқатни сўзлаши керак!

Бугунги кун туғилажак адолатли давронларимизнинг тўнғичидир. Оқни оқ, қорани қора дейишимизга имкон яратган Истиқлол қуёши бундан кейин ҳам онгимиз, шууримизни ёритиши, туғилажак Ибн Синолар, Берунийлар, Фарғонийлар, Ҳабиб Абдуллаевлар, Обид Содиқовларнинг йўлларига ўз ёғдусини сочиши шубҳасиздир.

Бугунги илмлар кунида жаранглаган қўнғироқ оҳангларида ана шундай улуғвор ҳикматлар яширин.

Биринчи қўнғироқ жаранглади. Мустақилликка эришган Ўзбекистон ўз фарзандларини янги уфқлар сари йўлламоқда.

Болажонлар! Сизларга Оқ йўл! Сиз Мустақил юртимизнинг оппоқ кабутарларисиз, Сизнинг парвозингизга олам кўз тикиб турганини унутманг!

Жарангла эй, зиёкор масканининг қўнғироғи! Саодатли дамлар келганидан жар сол! Янги ҳаётимиздаги Янги ўқув йили муборак бўлсин!

Толиб САЪДУЛЛАЕВ.

— Инсон нима билан улуғ? — сўрашибди бир донишманддан.

— Ўз номига мос ҳаракат қилиши, яъни номини пок сақлаши билан, — жавоб берибди донишманд.

— Нимаси билан каттаю-кичикнинг иззатига сазовор бўлади? — яна сўрашибди ундан.

— Ўз касбига садоқати, фидойилиги билан, — жавоб берибди донишманд, — касбини ҳурмат қилмаган одам ҳеч ерда иззат тополмайди.

Бу сўзлар шаҳримиздаги 22-мактабнинг илмий бўлим мудири бўлиб ишлаётган Ўлмас Расулов ҳақида айтилаётганга ўхшайди назаримда. Ўлмас Расуловнинг таржимаи ҳоли оддийгина: у 1934 йилда туғилган. Низомий номли Давлат педагогика институтини тамомлаган. Кимё-биология фани бўйича мутахассис.

Ўлмас ака ўзининг меҳнат фаолиятини 1953 йилда 22-мактабда пионервожатийликдан бошлади. Сўнгра бошланғич синфларда болажонларга таълим берди. 1958 йилдан бери эса шу мактабда илмий бўлим мудири вазифасида ишлаб келмоқда. Айни пайтда юқори синфларга биологиядан дарс беради.

Ўтган йиллар мобайнида у катта педагогик жамоага бошчилик қилиш билан бирга, моҳир тарбиячи, ташкилотчи сифатида ҳам танилиб келмоқда. У доимо ўз педагогик маҳоратини ошириш устида изланиб келади, тинимсиз меҳнат қилади. Ўқувчиларга ўз фанидан мукаммал билим бериш йўлларини излайди. Унинг машғулотлари доимо қизиқарли, жонли, илмий асосланган ҳолда ўтади. У дарсларни, кундалик ҳаёт муаммоларини ҳал этиш йўллари ҳақидаги матбуот, радио, телевидение хабарлари, ўқув фильмларини намойиш қилиш билан боғлаб тушунтиради.

Мактабда илмий бўлим мудири бўлиб иш бошлаган кунданоқ

** Фидойи муаллимларимиз*

УЗИЛМАС ҚАРЗ

Ўқитувчилар ва ўқувчилар жамоасининг шаклланишига, ўқув-тарбия ишларини тўғри йўлга қўйишга астойдил ҳаракат қилди. У, айниқса, ёш мутахассислар, иш тажрибасига эга бўлмаган ўқитувчилар билан кўп ишлайди. Уларнинг дарсларини кузатади, мураббийларга бириктиради, ўз тажрибаси ҳамда мураббийлар тажрибаси билан ўртоқлашади, дарсларни таҳлил қилади ва йўл-йўриқлар кўрсатади. Мактабда ёш мутахассисларга ёрдам тарзида «Методик хона» ташкил этгани бунда ўчмас амалий ҳиссаси ҳам беқиёс.

Мактаб асосан олий ўқув юртлари билан ҳам боғланган. Ўлмас Расулов ТошДУ, Тошкент Давлат педагогика институти, педагогика билим юртларидан география, математика, араб тили, меҳнат, бошланғич синфлар мутахассислиги бўйича мактабга амалиёт учун келаётган талабаларга ҳам қимматли маслаҳатларини бериб, бўлажак мутахассисларни шаклланишида ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Ўлмас ака ўзининг чуқур билими, бой иш тажрибаси, меҳнатсеварлиги, камтарлиги билан ўқитувчилар, ўқувчилар ва уларнинг ота-оналари ўртасида ҳурмат қозонган. У «Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси» нишони ва республика Халқ таълими вазирлиги ҳамда Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармасининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган.

Кўриниб турибдики, Ўлмас Расулов кўп йиллар бир ерда меҳнат қилиб келаётибди. Ўзини тарбиялаб, камолга етказган мактаб жамоаси бугун Ўлмас ака билан ҳақли суратда фахрланади.

Сўзимни яна донишманднинг икки калимаси билан якунлашни лозим топдим.

— Кимнинг қарзидан икки марта яшаса ҳам узилиб бўлмайди? — сўрашибди донишманддан.

— Устоз муаллимнинг, — дебди донишманд, — кўзингга нур, қалбингга шуур бағишлаган инсоннинг ҳиммати неча марта яшасанг ҳам узилмасдир.

Бу гаплар Ўлмас акага ҳам тўла тааллуқли.

Турсун АБДУЛЛАЕВ.

СУРАТДА: Ўлмас Расулов ҳамкасблари билан.

ЎЧМАС ИЗ

БИЗ бир неча йил қадримизга йиғлаб келдик. Минг шукрлар бўлсинки қадриятларимиз тикланяпти. Мана, озод, эркин, Мустақил бўлганимизга ҳам бир йил тўлди. Бир йилда маориф соҳасида талайгина шарқона урф-одатларимиз, қадриятларимиз тикланди.

Янги ўқув йилининг биринчи куни Мустақиллигимизнинг бир йиллик тўйи билан бошланиши ўқитувчи ва ўқувчиларга қўшалоқ қувончдир. Шу куни «Мустақиллик нима?», «Мустақиллик Ўзбекистонга нима берди?», «Ўзбекистон давлат байроғи, рамзи», «Ўзбекистон байроғи Америкада ҳилпирамоқда», «Ўзбекистонни жаҳон танимоқда» каби қатор мавзуларда дарслар ўтилиши режалаштирилган.

Иккинчи дарс, яъни билимлар дарсига эса Ўзбекистон қайд қилиб келинганидек аҳолиси саводсиз бир мамлакат эмас, аксинча Шарқда машъал, дунёга ўз шоирлари, олимлари, уламолари, маданияти билан донг таратган ўлка эканлигини рўй-рост гапириб беришга ҳозирлик кўрдик. Энг билимдон, зукко, миллатимизнинг озодлиги, эрки учун курашган кишиларимизни «миллатчи»лик тамғаси асосида йўқ қилиб юборилганликларини ёшларимизга биринчи кунларданоқ онгларига сингдириб мустақиллигимиз, тилимиз, динимиз, маърифатимиз қадрига етишга ўргатишимиз зарур.

Бу ишларни амалга оширишда 70-ўрта мактаб ўқитувчиларидан С. Юсуфхонова, Х. Саидова, Р. Баҳодирова, М. Маҳмудова, Ў. Файзиева кабилар атрофлича ҳозирлик кўрдилар. Ҳа, 1992 ўқув йилининг бошланиши Ўзбекистон тарихида ўчмас из қолдиради.

Саъдулла СУЛТОНОВ,
олий тоифадаги ўқитувчи.

ТААССУРОТГА БОЙ

ЯНГИ ўқув йилининг бошланиши ажойиб сана — боболаримиз асрлаб кутган, лекин рўёбга чиқаришолмаган орзу-мақсадлари сиз билан бизга насиб этган истиқлол куни билан бошланиши ажойиб, эсдан чиқмайдиган кунга тўғри келди. Шунга кўра шаҳримизнинг барча мактаблари ва билим юртлари, тарбия ўчоқларида биринчи дарслар Мустақиллик кунига бағишланди. Дарслар улуғ Ватанимизнинг рамзларини чуқур ўрганиш билан бошланди. Ўқувчиларга давлатимиз байроғи, рамзи ҳақида аниқ тўғри, мазмунли суҳбатлар орқали билим берилди. Ватанимиз тарихи, миллий қадриятларимизнинг тикланиши ва келажагимизнинг порлоқ истиқболини мустаҳкамлаш мавзусидаги суҳбатларга уруш ва меҳнат фахрийлари, олимлар, ёзувчилар, ота-оналар, моҳир тарбиячилар таклиф этилди. Барча мактаблар, билим юртлари бино пештоқларида давлатимиз байроғи кўтарилди.

Машғулотлар давомида давлатимиз мустақиллиги учун республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг олиб бораётган тадбирлари ҳақида ҳам батафсил тўхтаб ўтилади. Умуман олганда, бу кун хориждаги ватандошларимизга бағишланган ўчмас саҳифалар, уларнинг ҳаёти ва толмас курашини акс эттирувчи зарварақлар ҳам ўқувчиларда зўр таассурот қолдириб, ажойиб мазмун касб этади. [illegible]

Омон МАМАСОЛИЕВ,
Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси [illegible] бўлими бошлиғи.

ЁШЛИКДА қулоғимизга чалинган гаплар, ривоятлар ва воқеалар даври келиб, мана энди ўз ифодасини топиб, аниқ ва равшан ҳақиқатга айланаётир.

Ўтмиш тарихимиз, хусусан, Туркистон, ўзбек миллатининг ўтмиш тарихи, уларнинг ўз эрк ва озодлик учун, келажак маданий ривожланиш учун олиб борган мардонавор курашлари ҳақида сўнгги вақтда матбуот, радио ва ойнаи жаҳон кўрсатувларида берила бошлаган тарихий маълумотлар, мақола ва илмий маълумотлар кишини ниҳоятда тўлқинлантириб, қалбимизда чексиз гурур ва ифтихор ҳосил қилади.

Хусусан, афсонавий кучга ва маҳоратга эга бўлган саркарда Мулла Алимқул, тошкентлик олим, мударрис ва айни вақтда халқимиз эрки, ор-номуси ҳал бўлаётган пайтда эса моҳир саркарда бўлиб майдонга чиққан Мулла Солиҳбек охунд додҳоҳ ва уларнинг сафдошлари томонидан босқинчиларга қарши, ўзбек миллатининг ўз эрки, мустақиллиги, тинч, даҳлсиз келажаги учун олиб борган мардонавор курашлари, бу йўлда берилган қурбонлар сабоғи ҳозирги — жумҳуриятимиз Мустақиллигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш керак бўлиб турган бир пайтда халқимиз учун, айниқса, ёш авлодимиз учун катта мактаб ва инсоний ибратдир!

Минг афсуски, узоқ йиллар ғайри мақсадлар қарамида гумроҳ яшадик. Дилимиз доғлик, тилимиз боғлиқ, ўзлигимизни унутиб, ўз тарихимизни ўзимиз қоралаб, оёқ ости қилиб, ерга кўмиб яшадик! Бетакрор умримиз тор доира, сиёсий-мафкуравий чекланишлар, тақиқ ва тазйиқ остида афсуски, самарасиз, қашшоқ ўтди. Минг афсус! Миллатимизнинг етакчи донолари, билимдонлар аёвсиз йўқ қилинди. Ютиб ташланди, энди биз уларнинг пок руҳи олдида бош эгамиз.

Шукрлар бўлсинки, асрий орзуларимиз рўёбга чиқадиган кунларга етиб келдик. Истиқлол, инсоний ҳуқуқларимиз қарор топа бошлади. Энди ўзлигимизни билиш, тарихимизни ҳаққоний ўрганиш, табиат инъом этган беҳисоб бойликларимиздан фойдаланиш, табаррук ёдгорликларимизни, қадриятларимизни тиклаш, таъмирлаш ва шу йўл билан ота-боболар руҳини шод этиш пайти келди! Бунга йўл очилди. Бу имкониятдан тўғри ва беҳато фойдаланмоқ керак.

Юқорида тилга олинган Тошкент ва Туркистон, Чимкент, Жиззах, Ўратепа, Фарғона, Самарқанд, Бухоро, Хоразмни босқинчилардан ҳимоя қилиш тарихи қаҳрамонларини излаш, ўрганиш, умуман бу йўлдаги саъй-ҳаракатлар бир йил бурун қўлга киритган Мустақиллигимизнинг шарофати деб билмоқ керак. Кекса ва бой, атайлаб йўқотилган ва ноҳақ қоралаб кўрсатилган тарихимизни излаб топиб, ўз маъносида талқин бериб, матбуотда халқимизга ҳақиқатни етказаётган олимларимизга минг-минг тасанно! Бу чин маъноси билан халқимиз, миллатимиз олдидаги, келажак олдидаги энг хайрли ва катта савобли ишдир.

** Шахсий фикр*

РЎШНОЛИК КЎРСИН

Мен бир кекса ўқитувчиман, журналистман, уруш қатнашчиси ва ногиронман. Ёшим ҳам тўқсонларга бориб қолди, шундай ҳаёт тажрибамдан келиб чиқсам, тарихчиларимиз синчковлик билан ўрганиб чиқаётган бу тарихимиз янада ўрганилиши керак, бу ишга ҳаммамиз, кексаю ёш киришмоғимиз керак! Биримизнинг қўлимиз етмаган нарсага иккинчимизнинг қўлимиз етади, биримизнинг ақлимиз етмаганига бошқамизнинг ақлимиз етади — кўпчилик бўлиб тарихимизни, қадриятимизни тиклайлик, музейлар яратайлик, Мулла Алимқул саркорни, унинг сафдошларини, Мулла Солиҳбек охунд додҳоҳ ва унинг Сибирга сургун қилинган дўст-сафдошларини, тарихий воқеаларни ўз кўзи билан кўриб ажойиб тарих ёзиб қолдирган Мулла Муҳаммад Солиҳ хўжа тарихчининг ва билганимизча, топганимизча Тошкент қурбонларининг ва бошқа шаҳарлар қурбонларининг муборак номларини муқаддас билиб, рўшноликка чиқарайлик. Ёш авлод ўз эрки йўлида қурбон бўлган, курашган шаҳидларнинг, ғозийларнинг номлари ва ишлари билан ҳақли равишда фахрланмоғи керак!

Қани энди тарихимиз ҳақида ҳар бир боболар ҳикоясини эшитган кексалар сўзлаб юборсалар! Авлодлар ва аждодлар руҳи поклари ҳамиша шод бўлсин дўстларим! Буни кекса бир ўқитувчи сифатида Янги ўқув йилининг биринчи кунида айтаётганлигимда рамзий маъно бор.

Убайдулло РАСУЛИЙ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, уруш ва меҳнат фахрийси.

ЗИЁКОРНИНГ ТАЯНЧИ

БУ йилги Янги ўқув йилимиз байрам устига байрам деганларидек Ўзбекистон Республикасининг Мустақил давлат ҳуқуқини қўлга киритган кунининг 1 йиллигини нишонлаш кунига тўғри келди. Бу улуғ байрам куни энди 1 сентябрь Янги ўқув йилининг бошланиши байрами билан юртимиз озодликка эришган муқаддас байрам кунини нишонлаш одат тусига кириб қолади.

Янги ўқув йилида марказлашган-буйруқбозлик, юқоридан тинимсиз келадиган собиқ СССР ҳудудида ҳамма учун бир хилда қабул қилинган ўқув дастурлари, дарсликлар, ҳар хил қўлланмалардан воз кечилиши эндиликда барчага аён. Эндигина бир ёшга тўлган Мустақил давлатимиз ўзининг миллий дастурини ишлаб чиқиши [illegible]

[illegible] гина мамлакатларда давлат тузумлари, номлари ўзгарди. Собиқ республикадаги бир қанча республикалар мустақилликка эришди, давлатни бошқариш тизими ўзгарди. Тарих дарсини олсак 70 йиллик ёлғон гаплардан иборат китоблар бекор қилинди. Тил ва адабиётда ҳам ўзимизнинг маданий тилимизни ривожлантиришга, [illegible]

[illegible] ўқув йилида ўз фикрида мустақил бўлиши керак. Янги қўлланма, дарсликлар етишмас экан, ўқитувчи ўзининг олдинги орттирган тажрибасига суяниб, газеталарда, талай журналларда чоп этилган тарих, илмий, маданий меросларимизни изчил ўрганиб, ўз машғулотларига асосий манба қилиб олишлари зарур.

Мен ҳам ўқитувчи бўлганман. Истардимки, Мустақил давлатнинг зиёкорлари, домла-ўқитувчилари ҳамма соҳалардан: сиёсатдан, иқтисоддан хабардор бўлган, кенг мулоҳаза юритувчи, ўз билимига мустақил тарбиячи-ўқитувчи бўлсинлар.

Ёшларни келажагимизнинг доно билимдони, ўз юртининг қадр-қимматига етадиган, унинг ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қиладиган, биз эриш[illegible]

Турсунпўлат ПИРМАТОВ,
уруш ногирони.

ЎЗБЕКИСТОН— КЕЛАЖАГИ БУЮК ДАВЛАТ

• *Мушоира*

Ҳамид ҒУЛОМ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

ШОДЛИГИНГДАН ЖОНИМ ЎРГУЛСИН

(Мадҳия)

Соқий, менга бу тонг ширин гулоб бер,
То охир сипқорай, омонлик бўлсин.
Байрам либосини кийимиш она ер,
Халқим, шодлигингдан жоним ўргулсин.
Дардли юрагимни сиддиқдия ёзай,
Қувончдан кўзларим ёшларга тўлсин.
Сенинг соғлигингга бу лоларанг май,
Халқим, шодлигингдан жоним ўргулсин!
Кута-кута етдик нурли иқболга,
Бошингда машъалинг мангуга кулсин.
Юракдан таъзимим ҳур Истиқлолга,
Халқим, шодлигингдан жоним ўргулсин!

Майдонга дарёдай оқиб кирамиз,
Ёғийлар япроқдай қалтираб сўлсин.
Фахрлан, порлайди олтин куррамиз,
Халқим, шодлигингдан жоним ўргулсин!
Шул олтин куррада ҳур Ўзбекистон,
Куёшдай мангуга яркираб турсин.
Ҳурдир қадим Турон — кўҳна Туркистон,
Халқим, шодлигингдан жоним ўргулсин.
Аждодлар кўрмаган эзгу иқболни
Ватаним, бағрингда авлодлар кўрсин.
Ардоқла, улуғла ҳур Истиқлолни,
Халқим, шодлигингдан жоним ўргулсин!

МИРМУҲСИН,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

ИСТИҚЛОЛ МЕЪМОРИ

ПОЙТАХТИМИЗ Тошкентнинг Мустақиллик майдонида рамзий олтин ер курраси баланд кўтарилиб, курранинг қуёшга қараган томонида гўзал Ўзбекистон ярқираб турибди... Қандай гўзал, қандай бахт! Қўлга киритилган Мустақиллигимиз пойдор бўлсин, ватандошлар! Бугун улуғ байрам кунлари унинг беназир меъмори — қудратли халқимизга, Президентимиз Ислом Каримовга чин юракдан табрик йўллаш шарафига муяссармиз.

Чангу ғубор босган, баъзан қатламлар аро қолиб кетган, баъзан батамом вайронага айланган ўзбекнинг асрий обидалари йиқилган тулпордек депсиниб, ўрнидан туриб, бир силкиниб, сиртига ёпишган хокү хаслардан танини пок этди. Замин узра кузда ҳам баҳорий шабадалар эсмоқда, бу эса меҳнат қилмоқ иштиёқига авж бағишламоқда.

Ўзбекистон Мустақил! Бу улуғ кунга етганлар ҳам бор, етмаганлар ҳам бор... Бу кунга етмоқ учун етмиш йил ичида кўпларнинг боши кетди, қон тўкилди, кўплар четга сурилди, эътибори пасайтирилиб, хор этилди. Кўплар Сибирнинг қаҳратон совуқларида жаҳаннамий конларда занжирбанд ишлаб, маҳв этилдилар — уларнинг номи тугул гўрлари ҳам йўқ. Қанча оилалар тўзиди, болалар етим қолди... Мустақиллик бизга осонлик ила келгани йўқ, доно кишилар чалғимай, буни яхши тушунишлари керак! Майда-чуйда гапларнию адоватни йиғиштириб қўйиб, мустақиллик қадрига етиб, йигитона енг шимариб ишлаш даври етди. Мард инсонлар шундай қилади. Худо хоҳласа танқисликлар тугайди, садоқатли ўз қўшинимиз саф тортади, Амир Темурий жасорати унинг фарзандлари қонида барқарор бўлажак.

Дунё танимаган ўзбек давлатини ер юзи халқлари, катта давлатлар танимоқда. Ахир биз ҳам бор эдик-ку! Бизлар шу улуғ кунга етдик. Келажак авлод бизни, Мустақиллигимиз йўлида курашиб жон чекканларни асло унутмайди. Аммо бу курашдан қочганларни, ўзини четга олганларни, ғов бўлганларни лаънатлайди! Тарих ҳукми қаттиқ!

Узоқ йиллар таъқибда бўлган ислом динимиз нури инсонлар қалбини ёритиб, юртимизда адолату поклик барқарор топди. Кечагина Ўзбекистон Президентининг икки давлат алоқаларини яхшилаш мақсадида Покистонга сафари муваффақиятли якунланди. Покистон Президенти Ғулом Исҳоқ Хон, вазири аъзам Муҳаммад Навоз Шариф жаноби олийлари Исломободда, катта митингда халқимиз ва Президентимиз шаънига яхши истаклар билдириб, мусулмон дунёсининг энг атоқли бир неча арбоблари Мовароуннаҳрдан чиққанини фахр билан эътироф этдилар, улар: ҳазрат Исмоил ал-Бухорий, имом ат-Термизий, Қулхожа Аҳмад Яссавий, ҳазрат Баҳовиддин Нақшбандийлардир. Мир Алишер Навоий ҳам, Темурийлар замонининг энг улуғ мутафаккирлари дини Исломга ҳамда ҳазрат Баҳовиддин Нақшбандийнинг «Дил ба ёру даст ба кор» фалсафий таълимотига амал қилиб, асарлар яратганлар, яъни юракда ёлғиз Аллоҳ, қўл меҳнатда бўлсин, деганлар. Кор, яъни иш, ҳалол меҳнат кенг маънода тушунилади, бу ҳозир кўча-кўйда бир чеккага курси қўйиб, устида тўртта арoғу коньяк, сақичу сигарета, хотин-қизларнинг хорижий ички либосларини сотиб ўтириш деган гап эмас! Бу халқ қурилишларида муҳандислик, деҳқончилик, кимёгару математика, катта санъату адабиёт, ҳарбий билим демак... «Дил ба ёру даст ба кор»нинг маъноси жуда кенг! Мустақил ва қудратли Ўзбекистон учун ҳар томонлама етук ва муносиб ўғил-қизлар керак ва жуда керак! Вақтни ўтказмай, пулнинг кетига тушмай, эртанги кунни ўйлаган фарзанд етиб чиқади ва у чин фарзанддир!

Тил масаласи ғоятда муҳим. Мудофаа қўшинимизу ва тил — бу Мустақиллигимизда асосий омил ҳисобланади, шу сабабли ҳам менинг қадрдон биродарларим, жумҳуриятимизнинг русзабон фуқаролари ҳам Давлат тилидаги матбуотни, радио-телевидениени тушунишлари, республикада нима гаплар бўлаётганини билсалар нур устига аъло нур бўлур эди.

Истиқлолимиз пойдор ва абадий бўлсин! Аҳиллик, ҳамдўстлик, бир-биримизга меҳрибонлик Мустақиллик байрами — бу улуғ кунга садоқатимиздир!

Мен пианино чаламан...

Содиқ МАҲКАМОВ сурат-лавҳаси.

ДАҲР АРО БОШИМҒА ТУШГАН ҲАСРАТИМ

— Қайси катта дорилфунунларда толиблик қилгансиз?

— Йўқ, на мактабда, на куллиётда таҳсил олдим. Дорилфунуним ҳаёт бўлди, алҳамдулиллоҳ.

— Йўғ-эй! Уч қисмдан иборат бу улкан тадқиқотни яратишнинг ўзи бўлмас?

— Ҳозир икки қисми босилиб чиқди. Учинчиси эса битиш арафасида. Биринчи китобини олим Ҳайдар Бобобеков билан ўзбекча нашрини тайёрлаяпмиз.

Мен бу кичкина жуссали одамда шунчалик шижоат, шунчалик сабр-бардош, шунчалик илму ҳикмат борлигидан ҳайратда эдим. Хорижда Сайид Мубошир Косоний сингари пири комиллар қанчалаб экан...

«...1979 йил 27 декабрь милодий (6-жади, 1358 шамсий) қиш қаҳратонида Шўро қўшинлари Афғонистон тупроғига ердан ва ҳаводан кириб келдилар... Бу босқинчилар билан баробар шу чоғда Масковда сургун бўлиб турган Парчам партиясининг раҳбари Бабрак Кармални келтириб Афғонистон халқ демократик жумҳурияти Президенти ва Садриаъзам ва умумий Мунши сифатида эълон этдилар...»

● Саҳифалар ўн йиллар чамаси давом этган афғон урушининг бизга умуман номаълум саҳифаларини жонлантирар эди. Энг муҳими Сайид Мубошир Косоний жаноблари бу воқеаларга гувоҳ бўлган эдилар!

— Оғир кечибди-да уруш, — дедим чуқур хўрсиниб, — кўп йигитларимизнинг жони увол кетди...

— Уруш кичикми — каттами ёмон, — Косоний соқолларини силаб қўйдилар, — мен икки воқеани айтиб берай. Қундуз кўчаларига танклар кирди. Шаҳарда кеч соат 8 дан саҳар 4 гача комендантлик соати эълон қилинганди. Ёз кунлари қисқа, уч яримда тонг ёришади. Бир қўшнимиз Ёрмуҳаммаднинг уйидан дод-вой эшитилди. То саҳар тинмади. Саҳарда билсак унинг жиянини говзанбур — қовоқ ари чақиб олган экан! Шундоқ кўчанинг у бетида шифохона бор эди. Шунга болани олиб чиқолмабди. Оқибат нобуд бўлди.

Бир кун илгари бир йигит келиб эди шаҳардаги уйига. У ўтирган қишлоқ бомбардимонда вайрон бўлибди. Бечора йигит комендантлик соатидан бехабар қолган шекилли азон билан турган, таҳорат олган, ўн беш дақиқа кам тўртда масжидга йўл олган. Уни отганлар. Йигитнинг бир оёғи масжид остонасидан ўтган, шу кўйи йиқилиб жон таслим қилган. Унинг жасадини кўтариб Қундуз волисига бордик. Аммо натижасиз қолди.

— Бу ягона воқеа эмасдир, — дедим Косоний тақсирга. — Хайриятки энди зўравонлик барҳам топқусидир. Юртимиз Истиқлолга эришди ахир!

— Оҳ, ажиб иш бўлди! — хитоб қилдилар Косоний тақсир, мен Истиқлолга эришган Ватанга қадам қўйганимда дилимдаги туғёнимни таърифлашга сўз етмас эди. Катта, яхши ўзгаришлар бўляпти юртимизда! Мен бир нарса ўқиб берай. Бу битиклар билан «Ўрта Осиё тарихи»нинг учинчи китоби якунланади. — Мубошир Косоний араб ёзувидаги битикни ҳаяжон билан ўқишга бошладилар:

«Ислом Абдуғани Каримийнинг энг муҳим савобли ишларидан бири олтмиш йил давомида муҳожир бўлиб юрган юртдошларига бағрини очди. Саудия Арабистонига расмий меҳмон бўлиб борганида ходимал ҳарамайн Фаҳд жаноблари билан мулоқоти таҳсинга сазовор. Ўша кунлари биз Ўзбекистон энди ўз тақдирини мусулмон давлатлари билан бир умр боғлаганининг гувоҳи бўлдик. Президент ўз атрофидаги кишилари билан эҳром боғлаб, Маккаи Мукаррамага бориб, умра зиёратини бажо келтириб, Каъбатуллоҳга кириб, унда дуо қилиб қайтди. Жидда шаҳрида Ўзбекистон Президенти ўз юртдошлари билан қилган мулоқотида бундай деди: «Азиз юртдошларим! Муҳожирлигингиз ва беватанлигингиз етар, бас энди. Юртга қайтинг. Худога шукур Ватанимиз бой». Мулоқотни тугатаётиб ҳар бир туркистонликка Ўзбекистоннинг тўн, белбоғ, шоҳи-атласларидан совға қилди».

Мен Сайид Мубошир Косонийнинг ширин лисонда ўқиётганига маҳлиё бўлиб ўтирар эдим. Ниҳоят улар тугатдилар.

— Тошкентга қачон келдингиз, тақсир? — деб сўрадим.

— Шу йилнинг апрелида, — дедилар Косоний тақсир, — бориб Косондаги ҳовли-жойларимни ҳам кўриб келдим. Қўлдан-қўлга ўтиб, сотилиб кетган экан. Ҳозир бешинчи сотиб олган одам яшар экан. Қалбим қанчалар тирналди, аммо начора. Ариза бердим: энди Ватанга тенг ҳуқуқли фуқаро бўлиб, бола-чақам билан яшашга қайтажакман.

— Кўплар Саудия Арабистонида юртдошларимизни иззат-ҳурматга сазовор дейдилар. Ҳалол меҳнат билан топган-да халқимиз бу обрўни!..

— Ҳамма халқ меҳнат қилади, — дедилар Косоний тақсир, — лекин ўзбек халқининг уч хусусияти бор: ҳар қайси мамлакатга борса садоқат билан иш қилди; қўл узатиб гадойчилик қилмади, бировнинг ҳақига хиёнат қилмади.

— Сайид Мубошир Косоний ҳазратлари, — дедим, — Сайид Аҳмад Махдуми Аъзам ибн Сайид Жалолиддин Косоний жанобларига алоқангиз борми?

— Биз Сайид Бурҳониддин Қиличнинг авлодлариданмиз!

— Демак олтинчи авлод экансиз, — дедим. — Истиқлол кунимизнинг бир йиллик байрами муносабати билан халқимизга қандай тилак билдирасиз?

— Ота-боболаримиз руҳи қўлласин. Ушбу байрам пойдор бўлсин. Халқимизнинг бошига қабоҳат булутлари соя солмасин. Эсонликда юрт истиқлоли барқарор бўлиши учун фидойилик қилайлик! Барчага ушбу байрам муборак бўлсин!

Сайид Мубошир Косоний тақсирнинг «Ватандан узоқда» деб номланган хотиротларини ўқиб, этларим жунжикиб ҳам кетган жойлари бўлди. Яқинда ушбу рисола китоб ҳолида чоп этилса, уни барча ўқиса, хорижлик ватандошларнинг қанчалар сабр-бардошли эканига, Ватан деган сўз қанчалар умидбахш эканига гувоҳ бўлади, иншоллоҳ!

Бугунги Истиқлолнинг илк байрами хориждаги юртдошларнинг ҳам байрамидир. Нигоҳи она тупроқда қолган, жисми бегона тупроқда ётган минглаб ватандошларнинг руҳлари шод бўладиган муборак кундир бугун! Қанчадан қанча орзуларнинг, армонларнинг байрами бугун! Биз ҳам шу кунларга эсономон етиб келган юртдошларга қўл кўксимизда деймиз:

— Ассалому алайкум ватандошлар, байрам муборак!

Темур УБАЙДУЛЛО.

(Охири. Бошланиши газетанинг аввалги сонида).

МУНОСИБ СОВҒАЛАР

⊙ ТОШКЕНТ қурилиш Бош бошқармаси қурувчилари ёш авлодга катта совға тайёрлади. Бинокорлар «Миробод» даҳасида 1200 ўринли тўрт қаватли янги мактабни фойдаланишга топширишди.

⊙ Йўлдош Охунбобоев номидаги Бош кийимлар фабрикаси байрамга атаб ёш болаларга туҳфа тайёрлади. Корхонада Мустақиллик нишони туширилган ёшларнинг спорт шапкачалари ишлаб чиқарилди.

⊙ ПОЙТАХТИМИЗДАГИ «Семурғ» фирмаси эса ўзининг бутун маҳсулотини Мустақиллик кунига бағишлади. Яъни корхонада ишлаб чиқарилаётган барча молларга Мустақиллик рамзи туширилди.

⊙ «ЎРТОҚ» қандолатчилик фабрикаси жамоалари ҳам Мустақиллик кунига «Оқ олтин», «Ўзбекистон», «Магизой» ҳамда «Ирис» конфетларини ишлаб чиқаришни ўзлаштиришди.

⊙ ҲАМЗА районининг ташқи қиёфасини безашда «Рассом» фирмаси яқиндан ёрдам берди. Корхона рассомлари Мустақиллигимизни акс эттирган 1,5 мингта Ўзбекистон байроғини ишлаб чиқаришда қатнашди.

Ғиёс ЮНУСОВ.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

**«УЗБЕКСАВДО»
УЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ АКЦИОНЕРЛИК УЮШМАСИ ҚОШИДАГИ ЖУМҲУРИЯТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ**

1992—93 ўқув йилига

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи, назоратчи, кассир ва ошпазларни тайёрлайди.

III—IV даражали ошпазлик гуруҳига. Ўқиш муддати — 1 йил.

Саноат моллари сотувчиси гуруҳига. Ўқиш муддати — 1 йил.

Озиқ-овқат моллари сотувчиси гуруҳига. Ўқиш муддати — 1 йил.

1-3 ойлик шартлик гуруҳларга.

17 ёшдан 30 ёшгача бўлган қизлар қабул қилинади.

Ўқишга кирувчилар ташкилотлар томонидан берилган шартномага асосан қабул қилинади.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини тугатганларга: «кичик сотувчи», «сотувчи», «назоратчи кассир», «ошпаз» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги йирик дўконларда олиб борилади.

Билим юртида ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: маъмурият номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, турар жойидан маълумотнома, таржимаи ҳоли, 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, 3×4 см. катталикдаги 6 дона сурат, ташкилотлардан шартнома.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент—700173, Акмал Икромов ноҳияси, Чилонзор мавзеси, Собир Юсупов кўчаси, 3-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: 75-35-86, 75-35-92.

4, 9-трамвайларнинг «Чопон-ота» бекати; 13, 70, 45м., 116-автобусларнинг «Тиббий тез ёрдам клиника касалхонаси» бекати.

ИЖАРАГА БЕРИЛАДИ

Уйнинг бир қисми (ремонт-талаб 2 хона ва гараж) ижарага берилади. Ҳар куни соат 17 дан 20.00 гача мурожаат қилишингиз мумкин.

Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, (Эски шаҳар қисмида) Форобий кўчаси, 160-уй.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Педагогика кўчаси бўйлаб сув тармоқлари ўтказилаётгани ва 3.09.92 йилдан шу жойда транспортлар вақтинча тўхтатилиши муносабати билан 3, 11-троллейбусларнинг Тошкент давлат муаллимлар тайёрлаш институтигача, 97-тезюрар автобуси ва 3-йўналишли таксининг «Правда» газетаси кўчасидан ҳар икки томонга Сапёрная, Шота Руставели, Бобур кўчалари бўйлаб ва ундан кейин ўз йўналишлари бўйича қатнови йўлга қўйилади.

Маълумот олиш учун телефонлар: 34-82-87, 42-38-70, 42-38-73.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг шаҳар транспортини ривожлантириш ва унинг ишини мувофиқлаштириш бошқармаси.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

З. Қобулова кўчаси бўйлаб канализация тармоғи ётқизилиши ва автотранспорт ҳаракатининг ёпилиши муносабати билан.

3 СЕНТЯБРДАН 3 ОКТЯБРГАЧА

27-троллейбус йўналиши Собир Раҳимов номли майдонгача.

21-троллейбус йўналиши — Калинин номли майдонгача қисқартирилади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 34-82-87, 35-68-91.

Тошкент шаҳар Ҳокими аппаратининг барча турдаги шаҳар йўловчилар транспорти ишини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш бошқармаси.

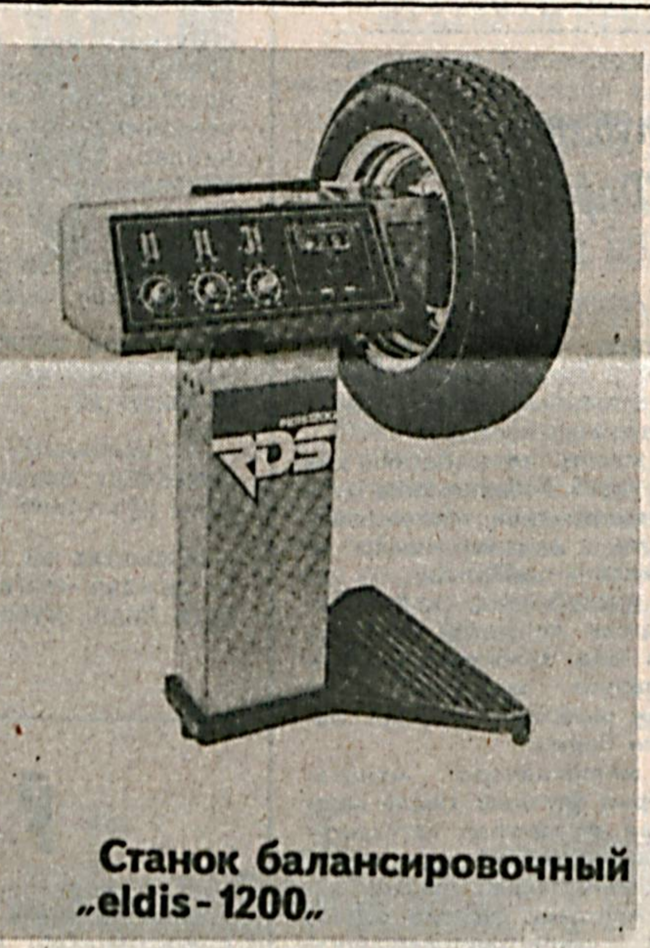

ТАШКИЛОТ

АВТОСЕРВИС УЧУН ҚУЙИДАГИ УСКУНАЛАРНИ

СОТУВГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

● «Элдис-1010, 1200» мувозанатлаш дастгоҳларини;

● автомобиллар учун кўтаргичлар;

● ғилдиракларнинг жойлашувини ростловчи стенд;

● шиналарни ўрнатиш ва бўшатиб олиш;

● электр вулканизатор ва бошқа мосламалар.

МАНЗИЛИМИЗ: 700099. Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 118-уй, 607-хона.

ТЕЛЕФОНЛАР: (3712) 34-25-81, 34-66-44.

DOVETAILS INTERNATIONAL
IMPORTERS & EXPORTERS

ПОКИСТОН ИСЛОМ РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚИ НОМИДАН БИЗ БАРЧА ЎЗБЕКИСТОНЛИКЛАРНИ МУСТАҚИЛЛИК КУНИ БИЛАН ТАБРИКЛАЙМИЗ.

ДОВЕТАЙЛС ИНТЕРНЕЙШЛ (ИМПОРТ/ЭКСПОРТ).

● Корачи. Покистон ●

Тел. (9221) 2427023—24228232.

Факс: (9221) 2425656.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/IX да Хотинлар гапидан чиққан ҳангома» (18.30), 4/IX да Алишер Навоий (18.30).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 3, 4 сентябрь соат 18.00 да Ўзбекистон ва Қозоғистон республикаларининг артистлари иштирокида

«ДУСТЛИК АРЕНАСИ»

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунига бағишланган катта, ранг-баранг цирк дастури.

Тошкент тажриба техника марказига қарашли 000722199 рақамли

лимит дафтарчаси

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамаси халқ таълими бош бошқармаси бошлиғи Ҳ. Қ. Йўлдошевга рафиқаси

Людмила Маҳмудовна ҚИРҒИЗОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар Кенгаши Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамаси халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳ. Қ. Йўлдошевга рафиқаси

Людмила Маҳмудовна ҚИРҒИЗОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади ва оила аъзоларига сабр-бардош тилайди.

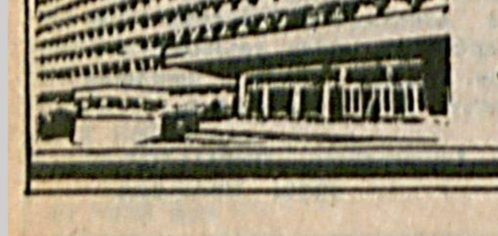

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона —32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42,32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 12.50. ■ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10